QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR. JOSEPH MIFSUD
B.A. (LEG. & INT. REL.), B.A. (HONS.), M.A. (EUROPEAN), LL.D.

Il-Pulizija
(Spettur Jonathan Ransley)

vs

Ben William Parody

Illum 14 ta' Dicembru 2021

Kumpilazzjoni numru: 673/2020

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat Ben William Parody, detentur tal-passaport Brittaniku bin-numru 605119418, billi huwa akkuzat talli fix-xahar ta' Gunju 2020 u/jew xhur ta' qabel f'dawn il-gzejjer minghajr awtorizzazzjoni:

1. Ghamel output ta' xi data, software jew dokumentazzjoni ta' appogg mill-computer li kienu qeghdin jinzammu fih, sew billi dawn ittellghu bi xbieha jew b'kull mod iehor li jkun. Art. 337C(1)(b) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta
2. Kopja kull data, software jew dokumentazzjoni ta' appogg ghal kull medjum ta' hzin li ma kienx dak li soltu jinzamm fih jew ghal mkien

differenti fil-medjum ta' hzin fejn soltu jinzamm. Art. 337C(1)(c) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta

3. Ha pussess ta' xi data, software jew dokumentazzjoni ta' appogg jew ghamel uzu minnhom. Art. 337C(1)(f) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta

Akkuzat ukoll talli fl-istess data u lok:

4. Appropja ruhu, billi dawwar, bi profit ghalih jew ghal persuna ohra, minn haga ta' haddiehor u cioe` data li kienu gew fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu specifikata meta hu kien impjegat mal-kumpanija NetEnt.
   Art. 294 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta

Rat illi, waqt is-seduta tat-28 ta' Ottubru 2021 il-Prosekuzzjoni nfurmat lill-Qorti li ma kellhiex aktar provi xi tressaq f'dan il-kaz u b'hekk ghalqet il-provi taghha;

Rat illi, waqt is-seduta tat-28 ta' Ottubru 2021, l-Ufficcjal Prosekutur iddikjara illi huwa ma ghandux sottomissjonijiet x'jaghmel u ser joqghod fuq il-provi mressqa.

Il-Qorti kkoncediet zmien lid-difiza sabiex jipprezentaw is-sottomissjonijiet taghhom bil-miktub.

Rat illi fit-30 ta' Novembru 2021 id-difiza pprezentat s-sottomissjonijiet taghha bil-miktub;

Rat l-atti kollha ta' dan il-procediment u d-dokumenti esebiti.

XHIEDA

F'dan il-process xehdu tliet (3) xhieda kif gej:

Spettur Jonathan Ransley (*a fol* 21 et. seq.); Hurston Gauci Davision (*a fol* 27 et. seq.); PS 2215 Valerie Mifsud (*a fol* 34 et. seq.).

Il-Fatti tal-kaz

L-imputat kien ilu sa mis-sena 2018 impjegat tas-soċjeta Net Ent Malta fejn kien jokkupa l-kariga ta' *commercial analyst*. Fost affarjiet oħra xogħolu kien jikkonsisti fid-*downloading* ta' data mid-*data warehouse* tal-kumpanija u jaghmel l-analiżi tagħha. Huwa kien awtorizzat jwettaq xogholu permezz ta' usename u password provduti lilu mill-kumpanija stess.

Fl-ahhar ta' Mejju, 2020 l-esponent irrezenja mis-socjeta Net Ent Malta, u dakinhar stess tar-rizenja tieghu, irritorna l-laptop tax-xoghol li kien fiħ l-informazzjoni kollha li qatt kien iddownlodja tul l-impjieg tiegħu. *In oltre,* peress illi skont il-kuntratt tieghu kellu jibqa impjegat u jahdem mal-kumpanija sa xi zmien wara l-ittra tar-rezenja, huwa baqa impjegat tal-kumpanija sa' nhar id-19 ta' Gunju, 2020.

Nhar id-9 ta' Ġunju, 2020 Il-Pulizija rċieviet kwerela mingħand Net Ent Malta rigward allegat serq ta' data minn Ben William Parody. Wara xi investigazzjonijiet fejn, fost affarijiet ohra, gie mitkellem l-imputat u gie elevat l-apparat eletroniku kollu tieghu u nbdew il-proceduri odjerni.

KONSIDERAZZJONIJIET GENERALI

<u>Preliminari</u>[1]

Din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali. Quddiemha persuna jew persuni jigu mixlija li wettqu reati kriminali. Il-Qorti hija adita bl-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha u li jkunu maghmula mill-prosekuzzjoni. Hemm limitu kemm il-Qorti tista' tkun flessibbli fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha.

Għalkemm verament li l-komparixxi li fuqha hemm l-imputazzjonijiet hija ritenuta bħala *un avviso a comparire*, l-imputazzjonijiet huma dejjem ta' indoli penali. Ir-regoli tal-procedura ma jistgħux jigu interpretati b'mod wiesa' tali li l-parametri tal-azzjoni penali jigu spustati jew mibdula. Altrimenti d-difiza ma tkunx tista' tiddefendi ruħha kif jixraq.

Quddiem din il-Qorti jekk persuna tinstab ħatja teħel piena. Jekk ma tinstabx ħatja tigi meħlusa mill-imputazzjonijiet dedotti. Il-valutazzjoni dwar jekk persuna tkunx ħatja jew le tiddependi dejjem fuq il-provi li jingiebu quddiemha (u quddiem ebda post jew *medium* ieħor) u l-istess valutazzjoni hija marbuta mal-imputazzjonijiet kriminali li jkunu gew miktuba u prezentati quddiemha mill-Pulizija Ezekuttiva jew skont kif ikunu gew mizjuda jew mibdula fl-istadju opportun – u dejjem mhux aktar tard minn meta l-Prosekuzzjoni tkun iddikjarat il-provi tagħha magħluqa. Altrimenti jekk ma jkunx hekk l-akkuzatur ikun jista' jbiddel

[1] Il-Qorti qeghda tibbaza dan fuq l-ispjega li ta l-kollega l-Magistrat illum Imhallef Aaron Bugeja fil-kawza il-**Pulizija vs Joseph Calleja et**. deciza fil-5 ta' Frar 2016

il-parametri tal-azzjoni penali skont meta jidhirlu u skont l-andament ta' dak li jkun qed iseħħ jew li jkun irrizulta matul il-kors tal-process penali.

Għalkemm hemm element ta' flessibilita' provdut minn certu gurisprudenza fir-rigward tal-procedimenti quddiem dawn il-Qrati ta' gurisdizzjoni limitata, din il-flessibilita' trid tkun tali li ma tkunx ta' pregudizzju għall-proceduri penali u għad-drittijiet tad-difiza.

Is-setgħat ta' din il-Qorti u r-rimedji li din il-Qorti tista' tagħti f'kull kaz huma limitati u ristretti għal dawk li huma previsti mil-Ligi u fil-Ligi. Din il-Qorti ma għandiex is-setgħa, ossia *carte blanche* li tiddeciedi kif trid u tipprovdi kull rimedju li jidħlilha f'moħħha jew li trid jew li tkun tixtieq tagħti. Il-provvedimenti tagħha huma limitati għal dawk provduti fil-Kodici Kriminali.

Din il-Qorti ma tistax tieħu post jew tissostitwixxi l-Qorti Civili kompetenti jew tagħti rimedji ta' natura civili li mhumiex previsti mill-Kodici Kriminali bħala li jistgħu jigu emanati minn Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

F'kull kaz pero', stante li din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali hija marbuta bit-termini tal-imputazzjoni skont kif spjegat aktar 'il fuq. Aktar minn hekk, quddiemha, huwa dmir tal-Prosekuzzjoni li tipprova l-kaz tagħha skont kif proferit fl-imputazzjoni kontestata sal-grad ta' konvinciment morali u sufficjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raguni. Mill-banda l-oħra, jekk id-difiza tagħzel li tressaq xi provi jew sottomissjonijiet kif sar f'dan il-kaz, huwa bizzejjed għad-difiza

li tikkonvinci lil Qorti bit-tezi tagħha fuq bazi ta' konvinciment morali li jistrieħ fuq bilanc ta' probabilita' u f'kaz li dan iseħħ, u l-Qorti ma tħossiex moralment konvinta li l-Prosekuzzjoni laħqet il-grad ta' prova rikjesta minnha, allura l-Qorti trid tillibera lill-imputat.

Dawn huma princippji kardinali li jsawru l-procediment penali Malti. Jogħgbuna jew ma jogħgbuniex, dawn huma wħud mir-regoli bazilari li jistrieħ fuqhom il-procediment penali Malti.

Biss din il-Qorti ma tistax tieqaf hawnhekk. Hija marbuta li tiggudika dan il-kaz skont l-akkuza li giet magħmula mill-Prosekuzzjoni kontra l-imputat u ma tistax tbiddel hi bis-setgħa tagħha stess il-parametri tal-kawza intrapriza mill-Prosekuzzjoni u tiddeciedi kif jiftlilha jew tmur lil hinn mill-imputazzjoni prezentata lilha mill-Prosekuzzjoni.

Il-verita' storika[2]

L-akbar sfida li jkollu kull Ġudikant hi li huwa jkun jixtieq dejjem jasal li jiskopri l-verita storika. Dan peress li l-evidenza li jkollu quddiemu kemm dik diretta, kif ukoll u, a maggior ragione, dik indiretta, mhux dejjem neċessarjament iwasluh għall-dik il-verita'. Xhud jista' jkun konsistenti kemm fil-veritajiet li jgħid kif ukoll fil- gideb li jista' jkun qiegħed jgħid. U huwa għalhekk li jeżisti wkoll ir-reat ta' sperġur għaliex il-Qrati mhux dejjem ikunu f'qagħda li jikxfu l-verita storika mix-xiehda tax-xhieda li jixhdu quddiemhom. U f'kull każ, il-Qorti ma għandhiex il-fakulta u s-

[2] Ara spjega dettaljata tal-Imhallef Aaaron Bugeja fl-Appell Kriminali numru 237/2017 Il-**Pulizija vs Massimo Bonello** deciz 6 ta' Frar 2020

setgħa li tidħol fil- profondita' tal-moħħ, qalb u kuxjenza tax-xhud li jkun xehed quddiemha b'mod li tkun tista' tistabbilixxi ċ-ċertezza assoluta ta' dak li jkun qed jaħseb u jgħid billi taqralu moħħu u qalbu.

Mill-banda l-oħra l-evidenza indiretta, dik li tistrieħ prinċipalment fuq iċ-ċirkostanzi u li tkun bażata fuq l-analiżi taċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, għalkemm mhix giddieba, tista' tkun qarrieqa. Huwa għalhekk li dawn il-Qrati dejjem straħu fuq il-massima li biex l-evidenza ċirkostanzjali tkun is-sies ta' sejbien ta' ħtija, din trid tkun inevitabbilment univoka. Ċjoe li tipponta biss u esklussivament lejn direzzjoni waħda biss. U xejn ħliefha. Għax altrimenti, din it-tip t'evidenza tista' tiżvijja lil Ġudikant mir-riċerka tiegħu tal-verita.

Il-Liġi penali ma teħtieġx li biex persuna tiġi misjuba ħatja tkun trid tiġi stabbilita s-suffiċjenza probatorja taċ-ċertezza assoluta, u dan għaliex Qorti rari ħafna tista' tkun konfrontata b'dan il-livell ta' prova. Fil-Liġi Maltija, bħal dawk li jsegwu l-proċedura penali imnisla mis-sistema Anglo-Sassoni, huwa biżżejjed li Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tkun konvinta lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni mill-provi imresqa mill-Prosekuzzjoni, u li ma jkunux ġew newtralizzati fuq bażi ta' probabbilta' mid-Difiża, sabiex tkun tista' ssib ħtija.

Dawn il-provi pero jridu qabel xejn ikunu jirrispettaw ir-regoli stabbiliti tal-evidenza fi proċedimenti penali, ċjoe l-***Law of Evidence***. Jekk dawk il-provi jkunu jikkonsistu prinċipalment fuq il-verżjoni ta' xhud waħdieni, il-Qorti xorta waħda tista' tasal sa' dak il-grad ta' prova, jekk dak ix-xhud ikun ġie emnut, in kwantu f'din l- eventwalita, din ix-xiehda ssir biżżejjed

biex tagħmel prova sħiħa u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt ġie ippruvat minn żewġ xhieda jew aktar u tkun tista' ssib ħtija fl-akkużat.

Iżda jekk mill-banda l-oħra Qorti tkun teħtieġ prova teknika jew xjentifika u għalhekk tkun teħtieġ ħila jew sengħa speċjali, tkun teħtieġ li tiġi magħmula perizja minn persuni kwalifikati fil-qasam partikolari li tkun tolqot dik il-prova. Fis-sistema penali Malti, mhux ammess li tiġi prodotta xiehda esperta ex parte. Il-periti nominati mill-Qorti, jitħarku bħal xiehda oħra, u huma mistennija li fl-aħħar tal-perizja tagħhom jipproduċu rapport, bil-fomm jew bil- miktub, lill-Qorti li tkun ħatrithom. Dawn ix-xiehda esperti jistgħu jixhdu dwar il-fatti u ċirkostanzi mistħarġa minnhom u li fuqhom ikunu bażaw ir-rapport tagħhom. Konsegwentement, a differenza ta' xiehda oħra, jistgħu jesprimu opinjoni fuq il-materja teknika li għaliha huma jkunu ġew maħtura. Fil-qadi ta' din il-mansjoni, dawn ix-xiehda jridu jaħilfu r-rapport tagħhom u meta jixhdu huma jagħmlu dan bil-ġurament.

Fattur ieħor importanti msemmi fil-Liġi Maltija huwa li meta dawn il-periti, matul ix-xogħol tagħhom ikunu ħadu informazzjoni mingħand persuni oħra fuq ċirkostanzi ta' fatt, dawn il-persuni għandhom jissemmew fir-rapport u jridu jiġi mismugħin fil-Qorti bħal kull xhud ieħor – dment pero li l-perit ma jkunx semgħa lil dawn ix-xiehda hu stess u bil-ġurament skont dak imsemmi fl- artikoli 650(5) tal-Kodiċi Kriminali. Eċċezzjonalment pero, jekk il- Qorti tħoss il-ħtieġa li dawn ix-xiehda jinstemgħu xorta waħda tista' tordna li jinstemgħu quddiemha. Dan jista' jiġri wkoll fuq talba tal- imputat.

Imbagħad, dik il-Qorti wara li tkun għarblet kemm l-evidenza ordinarja kif ukoll dik esperta, kemm dik diretta u kif ukoll dik indiretta, biex tkun tista' ssib ħtija fl-imputat, il-Qorti tkun trid tkun żgura moralment, sure bl-Ingliż u fis-sistema Legali Ingliż,[3] li l-każ seħħ skont kif tkun qed tipprospetta l-Prosekuzzjoni in bażi għall- provi ammissibbli li jitresqu quddiemha.

Il-grad ta' sufficjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni huwa l-ogħla livell ta' prova li l-Liġi teħtieġ fis-sistema Ġuridiku Malti sabiex Qorti ta' ġustizzja kriminali tkun tista' ssib persuna akkużata ħatja ta' reat. Huwa livell li ma' jeħtieġx iċ-ċertezza assoluta, iżda li huwa ogħla mill-bilanċ tal-probabbilitajiet. Fil-każ Ingliż **Majid**,[4] Lord Moses stqarr hekk :

Judges are advised by the Judicial Studies Board, as they have been for many years, to direct the jury that before they can return a verdict of guilty, they must be sure that the defendant is guilty.

Inoltre, fil-ktieb tagħhom **The Modern Law on Evidence**, Adrian Keane u Paul McKeown[5] jgħidu s-segwenti :

In the wake of difficulties encountered with the formula of proof beyond reasonable doubt, Majid makes it clear that the direction on the criminal standard must adhere to the formula of proof by being "sure", in accordance with the longstanding advice given to judges by the Judicial

---

[3] **R v Majid**, 2009, EWCA Crim 2563, CA at 2
[4] ibid.
[5] Oxford University Press, 2012, p. 106 – 108.

Studies Board. That advice currently contained in the Crown Court Bench Book, is simply that the prosecution prove their case if the jury, having considered all the relevant evidence, are sure that the accused is guilty. Further explanation is described as 'unwise'. If the jury are not sure then, they must find the accused not guilty.

Sabiex tara jekk dan il-livell ta' suffiċjenza probatorja intlaħaqx din il-Qorti trid, inter alia, tara jekk u safejn persuna tkun qed tixhed is- sewwa bil-prinċipji provduti lilha fl-artikolu 637[6] tal-Kodiċi Kriminali. Jekk il-Qorti tqis li, applikati dawn il-prinċipji, xhud ikun qiegħed jixhed is-sewwa, allura tkun tista' toqgħod fuq dak li jkun qed jgħid jew fuq parti minn dak li jkun qed jgħid skont il-każ. Jispetta dejjem lil min ikun irid jiġġudika l-fatti jiddeċiedi jekk, applikati dawn il-prinċipji, jemminx xhud f'dak kollu li jkun qed jgħid jew safejn jemmen minn dak li jkun qed jgħid, u dan japplika wkoll meta x-xhud ikun xhud waħdieni tal-fatti allegati.

Huwa biss meta jkun hemm id-dubju veru, bażat fuq ir-raġuni, fuq is-sens komun u fuq il-buon sens, u fuq stħarriġ dettaljat u b'attenzjoni, b'diliġenza u b'mod imparzjali tal-provi u l- argumenti kollha li jkunu ġew imresqin mill-Prosekuzzjoni u mid-Difiża li jwassal sabiex dak il-livell ta prova lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni jkun jista' jingħad li ma ntlaħaqx u li allura, bħala konsegwenza, l-akkużat ikun irid jiġi dikjarat mhux ħati tal- akkużi miġjuba kontrih.

[6] Artikolu 637 tal-Kapitolu 9 jipprovdi gwida cara lill-Gudikant kif ghandu japprezza xhieda ta' xhud: *id-deċizjoni titħalla fid-diskrezzjoni ta' min għandu jiġġudika l-fatti, billi jittieħed qies tal-imġieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xiehda għandhiex mis-sewwa jew hix konsistenti, u ta' fattizzi oħra tax-xiehda tiegħu, u jekk ix-xiehda hix imsaħħa minn xiehda oħra, u taċ-ċirkostanzi kollha tal- każ.*

Biss, kif intqal aktar il-fuq, hija l-Liġi stess li, qabel xejn, tafda dan l-eżerċizzju f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati, u dan peress li l-Qorti tal-Maġistrati tkun fl-aħjar qagħda tqis il-provi kollha għax tkun għexet personalment il-proċess quddiemha. Hija setgħet tara u tisma' lix- xiehda jixhdu quddiemha. Dan l-eżerċizzju ta' analiżi tax-xiehda huwa mħolli prinċipalment f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati li tkun rat u semgħet dawn ix-xiehda quddiemha u għalhekk l-eżerċizzju tal-analiżi u apprezzament tal-provi mill-Qorti tal-Maġistrati stess huwa eżerċizzju importanzi ħafna u ghandu jinghata l-piż li jixraqlu.

Kemm dan l-eżerċizzju tal-Qorti tal-Maġistrati huwa meħtieġ, joħroġ ukoll mill-ġurisprudenza Maltija, bħal fil-kawża Il-**Pulizija vs Lorenzo Baldacchino** deċiża mill-Qorti Kriminali bħala Qorti tal- Appell deċiża nhar it-30 ta' Marzu 1963 mill-Imħallef William Harding fejn intqal is-segwenti : -

Lanqas hu traskurabili l-fatt li l-ewwel Qorti kienet impressjonata bil-mod serju u sod li bih xehdet din Consiglia kif hemm rikordat fis-sentenza stess. Ma hemmx bżonn jinghad li l-komportament tax-xhud (demeanour) hu fattur importanti ta' kredibilita (ara **Powell, On Evidence**, p. 505), u kien, ghalhekk, li inghad mill-Qrati Ingliżi segwiti anki mill-Qrati taghna, illi "*great weight should be attached to the finding of fact at which the judge of first instance has arrived*" (idem, p. 700), appuntu ghaliex "*he has had an opportunity of testing their credit by their demeanour under examination*".

Ikkunsidrat:

Kif diga' ddikjarat aktar 'l fuq kuntrarjament ghall-kamp civili fejn min iressaq pretensjoni ikun irid jipprova tali pretensjoni fuq bilanc ta' probabiltajiet, il-livell ta' prova fil-kamp kriminali huwa wiehed pjuttost oneruz fuq il-Prosekuzzjoni. Il-Prosekuzzjoni ghandha l-obbligu li hija tressaq l-ahjar prova biex tikkonvinci lill-Qorti li l-imputazzjonijiet addebitati lill-imputat jew imputati huma veri. Dan ghaliex kif jghid il-**Manzini** fil-ktieb tieghu **Diritto Penale** (Vol. III, Kap. IV, pagna 234, Edizione 1890): *"Il così detto onero della prova, cioé il carico di fornire, spetta a chi accusa – onus probandi incumbit qui osservit".*

Kif kellha l-opportunita` tiddikjara din il-Qorti kif preseduta fi pronuncjamenti precedenti, sabiex imputat jigi ddikjarat hati, l-imputazzjoni dedotta ghandha tigi pruvata *oltre* kull dubju ragjonevoli, cioé oltre kull dubju dettat mir-raguni. Fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Philip Zammit et** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-7 ta' Settembru 1994 il-Qorti taghmilha car li mhux kull icken dubju huwa bizzejjed sabiex l-imputat jigi ddikjarat liberat, hemm bzonn li *"dubju jkun dak dettat mir-raguni"*. F' sentenza ohra moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-5 ta' Dicembru 1997 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Peter Ebejer**, dik il-Qorti fakkret li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubju. Id-dubji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor, dak li l-Gudikant irid jasal ghalih hu, li wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-bon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-

fatt li trid tipprova l-Prosekuzzjoni. Fil-fatt dik il-Qorti ccitat l-ispjegazzjoni moghtija minn **Lord Denning** fil-kaz **Miller vs. Minister of Pension** - 1974 - 2 ALL ER 372 tal-espressjoni *"proof beyond a reasonable doubt"*:

> *"Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence 'of course it is possible but not in the least probable' the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing shall of that will suffice".*

Il-fatti li jista' jkun hemm kunflitt fil-provi m'ghandux a priori jeskludi sejbien ta' htija ghall-akkuzi li jkunu gew dedotti. Kif inghad fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Graham Charles Ducker**, deciza fid-19 ta' Mejju 1997: *"It is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one".* F'tali sitwazzjoni l-Qorti tkun obbligata timxi mal-linji gwida stabbiliti mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-9 ta' Settembru 2002 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Martin Mark Ciappara** jew il-Gudikant ikun tal-fehma li l-kaz tal-Prosekuzzjoni ma jkunx gie sodisfacentement ppruvat, u allura l-Qorti ghandha tillibera, jew jekk ikun moralment konvint li l-verzjoni korretta hija wahda u mhux l-ohra, jimxi fuq dik il-verzjoni li jaccetta u jekk dik il-verzjoni tkun timpronta l-htija

tal-imputat jew akkuzat, allura jiddikjara tali htija u jghaddi ghall-piena jew ghal xi provvediment iehor.

L-istess linja ta' hsieb giet espressa mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Jonathan Micallef** moghtija fit-2 ta' Frar 2012:

> *"Huwa minnu illi jista' jkollok sitwazzjoni fejn numru ta' xhieda qeghdin jaghtu verzjoni differenti minn ohrajn illi xehdu qabel. B'daqshekk ma jfissirx illi ghax hemm xhieda differenti bil-fors hemm konflitt li ghandha twassal ghal liberatorja. Fil-kawza* ***Pulizija vs. Joseph Thorn*** *deciza mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali fid-9 ta' Lulju 2003, il-Qorti qalet '... mhux kull konflitt fil-provi ghandu awtomatikament iwassal ghal liberazzjoni tal-persuna akkuzata. Imma l-Qorti f'kaz ta' konflitt ta' provi, trid tevalwa il-provi skond il-kriterji annuncjati fl-Artikolu 637 tal-Kap. 9 u tasal ghal konkluzzjoni dwar lil min trid temmen u f'hiex trid temmen jew ma temminx' (ara wkoll* ***Repubblika ta' Malta vs. Dennis Pandolfino*** *19 t' Ottubru 2006)."*[7]

Maghmulin dawn l-esposizzjonijiet generali li huma ta' rilevanza ghal kull kaz, izda b'mod partikolari ghall-kaz odjern, il-Qorti sejra issa tghaddi biex tevalwa r-reati li bihom qieghed jigi akkuzat l-imputat u jekk tali akkuzi irrizultawx ippruvati.

---

[7] Ara wkoll **Il-Pulizija vs. Patrick Mangion et** (deciza fis-17 ta' Settembru 2012), **Il-Pulizija vs. Michele sive Michael Fenech** (deciza fis-17 ta' Settembru 2012), **Il-Pulizija vs. Mohammed Mansur Ali** (deciza fl-24 ta' Jannar 2013), **Il-Pulizija vs. Mario Pace** (deciza fis-6 ta' Frar 2013) u **Il-Pulizija vs. Hubert Gatt** (deciza fil-11 ta' Lulju 2013); **Il-Pulizija vs Raymond Cassar** (deciza fit-13 ta' Jannar 2016).

KONSIDERAZZJONIJIET DWAR L-IMPUTAZZJONIJIET

Il-Prosekuzzjoni naqset minn li tipprova l-akkuzi taghha sal-grad rikjest mill-Ligi u *cioe oltre* kull dubju dettat mir-raguni.[8] Dan il-fatt jimmanifesta ruhu kemm fin-nuqqas kwazi assolut ta' provi mressqa tal-Prosekuzzjoni u kemm mill-fatt li l-provi mressqa bl-ebda mod ma' jwasslu ghal grad rikjest sabiex jissustixxu l-elementi tal-imputazzjonijiet dedotti kontra l-imputat u dan tort ta' min ipprezenta l-kwerela kontra l-imputat li la ndenja jsegwi l-proceduri u lanqas gie biex jaghti x-xhieda tieghu.

i. *Nuqqas kwazi assolut ta' provi*

Il-prova tista' tghid ewlenija u *cioe* l-apparat eletroniku li laqa fih id-*data* mehuda mill-esponent, qatt ma gie esebit fl-atti. Lanqas ma giet ipprezentata: l-kwerela tal-allegati vittmi, il-kuntratt tax-xoghol tal-imputat, ir-rapport tas-socjeta Net Ent li abbazi tieghu sar ir-rapport kontra l-imputat,[9] prova li d-*data* in kwistjoni tappartjeni lis-socjeta Net Ent jew prova jekk biss saritx estrazzjoni tal-informazzjoni min fuq l-appartat eletroniku elevat minn ghand l-imputat. Dan naturalment sabiex jigi determinat jekk, wara kollox, l-imputat laqax ghandu d-*data* mertu tar-rapport odjern.

---

[8] Dwar il-grad tal-prova *oltre* minn kull dubju dettat mir-raguni ara sentenza tal- Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet il-Pulizija vs. Therese Attard Flores deċiża nhar l-14 ta' Ottubru, 2021.

[9] Folio 27

Fin-nuqqas tal-provi fuq indikati x-xiehda tas-Spettur Jonathan Ransley, is-Sur Gauci Davidson u PS2215 hija biss *hearsay* u ma tista' tifforma **ebda stat ta' prova** kontra l-imputat.

Ix-xhud Gauci Davision jgħid kif ċeru Lars minn Sweden u Julian Portelli minn Malta huma l-persuni nkarigati minn din id-'digital evidence'[10] **iżda la Lars u wisq anqas Julian Portelli qatt ma nġiebu sabiex jagħtu x-xhieda tagħhom quddiem din l-Qorti**.

Il-Prosekuzzjoni ma ressqet ebda prova li d-*data* mertu tal-kaz odjern kienet tappartjeni lill-kumpanija Net Ent. Hawnhekk issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **<u>The Police vs. Fredrik Gereon Ljungcrantz</u>**[11] fejn il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali għamlet is-segwenti osservazzjoni:

> *'Multo magis, there cannot be a finding of guilt on the first four charges, since these charges necessitate as a pre-requisite, that the data found on the USB pertained to Evoke Gaming Ltd, which as has been stated, remains unproven.'*

Fil-kawża suċitata, ma nġabet ebda prova mill-Prosekuzzjoni illi d-data misjuba fuq il-USB propjeta' tal-imputat kienet tappartjeni lis-soċjeta kwerelanta. Hawnhekk fil-każ odjern mhux talli ma nġabet ebda prova li d-data tappartjeni lis-soċjeta kwerelanta Net Ent Malta, iżda lanqas ma nġabet prova li din id-data kienet filfatt fil-pussess tal-imputat;

[10] Folio 29
[11] Deciza mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali nhar is-16 ta' Dicembru, 2020.

ii. Elementi tal-imputazzjonijiet ma' jirrizultawx mill-provi prodotti

Ll-elementi tar-reat misjub fil-Artikolu 337C tal-Kodici Kriminali kienu sintetizzati fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Jeanelle Grima**[12] fejn il-Qorti qalet obiter:

*'Peress illi din il-ligi hija modellata fuq il-ligi Ingliza maghrufa bhala Computer Misuse Act 1990 jkun utli li din il-Qorti tara jekk f'dik il-ligi nghatatx tifsira propizja. **Fl-Artikolu 1 tal-Ligi Ingliza nsibu li l-access irid ikun mhux awtorizzat sabiex ikun hemm reat ta' computer misuse**.* [13] *Richard Card fil-ktieb tieghu intitolat 'Criminal Law'*[14] *jghid li dan ghandu jkun "Access of any kind by a person is unauthorised if he is not entitled to control access of the kind in question to the program or data and he does not have access of the kind in question to the program or data and he does not have consent to such access from any person who is so entitled.'*

Blackstone fil-ktieb tieghu intitolat Criminal Practice[15] *jiddiskrivi dan l-unauthorised access billi jipprovdi is-segwenti:*

Access of any kind by any person to any program or data held in a computer is unauthorised if:

[12] Deċiża 19 ta' Lulju, 2016 mill-Qorti tal-Magistrati(Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali.
[13] Sottolinear tal-Qorti
[14] Butterworths 1998 Edition fol 381.
[15] 1996 Edition Page 643.

(a) ***he is not himself entitled to control access of the kind in question to the program or data***[16] *and*

(b) ***He does not have consent to access by him of the kind in question to the program or data from any peson who is so entitled***[17]

Infatti fil-ktieb intitolat Computer Law ippublikat minn Reed u Angel b'referenza ghal Computer Misuse Act tar-Renju Unit, jinghad hekk:

***First, there must be 'intent to secure access** to any program or data held in any computer. . . .* ***Second, the person must know at the time that he commits the actus reus that the access he intends to secure is unauthorised**. The intent does not have to be directed at any particular program.'* [18]

Fir-rigward tal-intenzjoni meħtieġa fir-reati ta' użu ħazin ta' kompjuter, Blackstone jgħid illi:

'There are two limbs to the mens rea of the offence. The first limb is the intent to secure access to any program or data held in any computer. …. Recklessness is insufficient; still less would careless or inattentive accessing of the computer suffice for liability. The second limb is that the accused must know at the time when he causes the computer to perform

[16] Sottolinear tal-Qorti
[17] Ibid
[18] Ibid

the function that the access which he intends to secure is unauthorised. The prosecution must prove both limbs.'[19]

Għalhekk sabiex jirriżulta r-reat tal-użu ħażin ta' kompjuter, iridu jikkonkorru zewg elementi: l-intenzjoni diretta li jinkiseb aċċess u li l-persuna li tikseb l-access tkun taf li l-aċċess ma huwiex awtorizzat.

Il-Prosekuzzjoni ma pprezentat ebda prova dwar l-awtorizazzjoni *o meno* tal-imputat. Anzi mill-provi prodotti jirrizulta li l-imputat kien awtorizzat jaccessa d-*data* ta' Net Ent. In kontro eżami l-Ispettur Jonathan Ransley ikkonferma li l-allegat *download* saret waqt li l-imputat kien għadu impjegat tas-soċjeta' Net Ent Malta:

*'Dr Charles Mercieca: **Jiġifieri d-downloads saru <u>qabel</u> l-ittra ta' riżenja, allura kien għadu impjegat**.*

*Ix-xhud: **Eżatt, eżatt**.*

Dr Charles Mercieca: U inti għidtilnba li iddawnlodwdja d-data u inti għidtilna li dan qallek li iddawnlowdja d-data biex janalizzaha.

Ix-xhud: Biex jara kif taħdem.

*Dr Charles Mercieca: **Hekk hu. Issa, jekk ikolli nissuġġerilek li dan xogħlu hu appuntu data analyst? Tafu dan**?*

---

[19] DPP vs Bingell u DPP vs Allison.

Ix-xhud: ***Iva****.*

"Dr Charles Mercieca: ***Xogħlu hu għalhekk li jniżżel id-data u janalizza din id-data hux hekk****??*

Ix-xhud: ***Eżatt****.'*[20]

Dan jaqbel ezatt ma' dak li stqarr l-imputat mal-Pulizija[21] u dak li jghid Gauci Davidson stess meta jikkonferma li l-imputat kien impjegat bħala *business intelligence analyst* u qal testwalment li xogħol l-imputat kien jikkonsisti f'analiżi ta' *'big data fuq ovvjament product behaviour, il-markets kif ikunu sejrin'*[22] u li dan ix-xoghol kien isir permezz ta' username u password provdut mill-IT team ta' Net Ent stess;[23]

Element iehor li hemm bzonn jigi ppruvat kien stabillit mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Roderick Sammut**[24] fejn il-Qorti qalet:

"Illi l-hsieb tal-legislatur, fil-fehma ta' din il-Qorti, allura kien dak li jissanzjona l-att materjal li huwa deskritt fil-ligi ingliza bhala "unauthorised use of authorised access" ***u allura tirrizulta l-htija meta l-awtur tar-reat jikseb access sabiex jottjeni informazzjoni kunfidenzjali ghal uzu hazin jew skopijiet mhux legittimi****.'*[25]

---

[20] Folio 24 u 25
[21] Folio 8
[22] Folio 30
[23] Folio 28
[24] Deċiża fit-30 ta' Settembru, 2020 per Imħallef Edwina Grima.
[25] Sottolinear tal-Qorti

*D*an it-taghlim kien imtenni ukoll fis-sentenza sucitata tal-Pulizija v Jeanelle Grima[26] fejn il-Qorti qalet:

> '***Issa fil-kaz in desamina l-imputata kienet impjegata regolarment mas-socjeta' kwerelanti,*** [27] *u kienet taghmel uzu regolarment minn dan id-dokument u ma kienx hem il-htiega tas-superjur taghha sabiex ikollha access ghal dan id-dokument u ghalhekk il-fatt li hija baghtitu lilha nnifisha d-dar fuq l-email taghha ma biddel xejn mill-fatt li kienet hi ser taghmel uzu minnu. Fil-fatt kif stqarret hi stess fl-istqarrija taghha l-intenzjoni taghha kien li jekk ikun hemm min isaqsiha dwar valuri tal-vetturi hija tkun f'posizzjoni li tivverifika tali rikjesta.* ***Kien id-dover tal-Prosekuzzjoni li tipprova jekk kienx hemm xi intenzjoni ohra da parti tal-imputata u mhux tissupponi li setgha kien hemm xi motiv ulterjuri kif donnha insinwat l-Ufficjal Prosekutur fit-trattazzjoni taghha****.'*[28]

Il-Prosekuzzjoni naqset minn li tipprova jekk l-imputat qatt ikkopja, ghamel *output* jew ha pussess ta' din id-*data* izda lanqas ppruvat li l-imputat kellux skop illegittimu.

L-imputat jinsab mixli ukoll b'appropriazzjoni indebita *ai termini* tal-Artikolu 294 tal-Kodici Kriminali. F'dan ir-rigward il-Qrati taghna kellhom l-opportunita' jagħmlu studju approfondit tal-elementi tar-reat

---

[26] (n6)
[27] Sottolinear tal-Qorti
[28] Deċiża 19 ta' Lulju, 2016 – Paġna 35.

tal-approprijazzjoni indebita. Hawnhekk issir referenza għas-sentenza ta' din il-Qorti fil-kawża fl-ismijiet Il-Pulizija vs. Jason Zammit[29], fejn intqal:

'Illi l-Qorti sejra tghaddi biex tezamina x'inhuma l-elementi tar-reat ta' approprjazzjoni indebita. Il-Qrati taghna kellhom diversi okkazzjonijiet sabiex janalizzaw dan ir-reat fosthom fil-kaz fl-ismijiet Il-Pulizija vs. Enrico Petroni et *deciza fid-9 ta' Gunju 1998.*

F'dan il-kaz il-Qorti ghaddiet sabiex elenkat l-elementi essenzjali li jsawwru dana ir-reat:

"Dana r-reat isehh meta wiehed (1) jircievi flus jew xi haga ohra minghand xi hadd; (2) bl-obbligu li jrodd dawk il-flus jew dik ix-xi haga lura jew li jaghmel uzu minnhom b'mod specifiku; (3) u minflok ma jaghmel hekk idawwar dawk il-flus jew dak l-oggett bi profitt ghalih jew ghal haddiehor".

Illi ghalhekk l-awtur ta' dana r-reat irid ikollu l-intenzjoni specifika illi l-oggett li jigi fdat lilu u li jkun qed jippossjedi ghal ghan specifiku, jigi imdawwar minnu daqs li kieku huwa l-proprjetarju u jaghmel uzu minnu jew jiddisponi minnu bi profitt ghalih jew ghal haddiehor'[30]

[29] Deciza mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali nhar is-27 ta' Jannar, 2016.
[30] Sottolinear tal-Qorti

Ma huwiex ikkontestat illi waqt l-impjieg tiegħu l-imputat kellu aċċess għal data propjeta' tas-soċjeta' Net Ent Malta, iżda jiġi rilevat li **qatt ma ġie ppruvat li l-imputat għamel xi att bi profitt għaliħ jew għal ħaddieħor**. Wisq anqas ma nġabet ebda prova ta' xi intenzjoni speċifika li seta' kellu l-imputat.

Il-Prosekuzzjoni ma ġabet ebda prova li tissostanzja din l-akkuża u l-Qorti ma għanda ebda triq oħra għajr li tillibera l-imputat minn din l-akkuża u l-akkużi kollha miġjuba kontriħ.

DECIDE:

Ghal dawn il-mottivi l-Qorti ma ssibx lill-imputat hati tal-ebda imputazzjoni u tilliberah minnhom.

____

Dr. Joseph Mifsud
Magistrat

Margaret De Battista

Deputat Registratur